

سُرَاطُ اشْرَافِ

درسماتده اداره خانهدن
الثق شرطيله سنه لکي ۶۰
التي ايلقي ۳۵ غروش اولوب
محلته گوندريلور ايسه ۱۰
غروش فم اولنور .
ولایات ایچون سنه لکي ۸۰
التي ايلقي ۴۰ غروشدر .

Rédacteur en chef :
HAIDAR RIFAT

رَسْمِیْلِی غَزَیْتِه

بِیْشِشْنِبْ کُونْلَرْیَ نِشْرُؤْلُونُورْ فِیْ وَلاَیْتِیْ هِفْتِیْ لَکْ غَزَیْتِه

RESSIMLI GAZETA

Revue hebdomadaire illustrée scientifique et littéraire
CONSTANTINOPLE

محل اداره سی

باب عالی چاده سنده دائرة
مخصوصدر .
مسلکزه موافق اولان اثار
ادبی و علمی ایچون صحیفه لر من
دائما کشادهدر .
درج اولنمیان اوراق اعاده
اولتاز .

سر محرری : مہدی رفعت

Le numéro
25 centimes

نسخه سی ۵۰ پاره یه در

[مرحوم محمد ثابت پاشا]

اوزره صرف اتمك محض حماقدرد. بالمكس
هر درلو صرفياتي ده مقدودح كورمك كار
عقل اوله ماز. چونكه هيچ بر درلو صرفياتي
بولتيان بر كيمسه يارمسي نه ييار. يا صافلايه جق
يا خود فائضه ويره چكدر. بو فكره حرفياً
رعایت ايسه لذت حياه تماماً بى مكانه انساندر
يتشدر. مكده سبب اوله جقني انجمن شايان
مو اخذ و قابل رددر. بو قبيل انساندر
مقصودلري كنديليرنى زنكين حس اتمكدر
عبارتير. مع مافيه بو آدمير ينسه يوزده
طقسان طقوز ابي آدمرددر. زيرا هيچ
اولمازسه يارم قازانمك بولاي بيلورلر ديكر
فضيله اوله رق ثروت داخلينك تربيتنه
مدار اولقده درلر كه بوكون ياربن البته برى
چيقار. عجمهسى ويا پدري اولان شو آدمك
اقتصاددن مستفيد اولور. صاغلندم يارليرنى
ياتردى ايسه حرفلر ودمير بوللري و دو قلر
وامثالى خصوصاً آند فنع عظيم كورولور
لكن تكرر على التكرار ذكره شاياندر كه
ياره بر يكدر بره درك منافع اولق نيتيله هر درلو
ذوق و صفادن عمرويتنجوين اوله ماز چونكه
منافسه اولندينى وجهه فائده بو قدر ديكر طرفدن
هر كس يارمسي بوللري يارمسي يارمسي اولقده
دمير بولى چيقار كه استمالدن ساقط ومنع
اولورلر. كيدرلر قفقا سنده دو قلر. وانساندر
سير و سفره نفات اتمكلى برلده واپور
لرده بوله در.

لازم اولدينى قدر ياموق معمولاتى
بولندينى سالد آز اونه طرفنده بر ايلك
دستكاهي آچمده فائده ملاحظه اوله ماز.
ديك ثروت صرف و استهلاك انجمن قازا.
نقش اولقله برابر كه زياده استفاده ايد.
بيله جكمز بولده وكرك بزم وكرك ابوين
و محبان وسائر متعلقانرك سعادت حاللري
درپيش نظر ملاحظه ايدك شرطيه صرف
و استهلاك اوللق شرط اعظمدر.

مير رفعت

الكتريق - ضبا

[مابعد عدد : ۲۵]

فى الحقيقه را كد بر صوبك سطحه
بو قايدين اشاغيه بر طاش بر اقيه جق اولور
ايسه شوطش سقوط ايله ديكي محله بولتيان
سو اوزرينسه بر تضيق اجرا ايدم چكندن
اورادمكى صوبى اطرافه دفع و طرد ايدمرك
بر چوقورلى پيدا ايدم. فقط طاش طرفدن
دفع اولانسان سو. چوقورلىك اطرافنده
دارأ مادار بر قابليتق حلقه تشكيل ايلر كه
بولتلى. صوبك تضيقندن حاصل اولان
بر موجه. متقبض. تعير اولور. محضاً
طاشك صوبه تصادمه اجر اى تضيق
ايله سندن تولد ايدن شو موج. متقبض ده
توالياً مخط. مرتفع بر طاقم دائره شكلند
مو چلر حاصل ايدمرك سو اوزرنده انتشار
ايدم.

ايلك موج. متقبضك انتشاره باشلا.
دينى آند طاشك تزويله چوقورلىق پيدا
ايدن محل اطرافنده بولتيان صولر بو چوقور.
لغه هجوم ايدمرك اوزاده اولنكلك تماميله
عكسى اولق اوزره بر قابليتق حاصل ايدم
فقط محل مذكوره صوبك ترفى. اطرافنده
بولتيان صولرلر اوزايه هجوم سندن ايلري
كلديكي جهنله بو قابليتلك اطرافنده
دارأ ماداراً — بر چوقور حلقه ظهور
ايدمرك بوجه ايله صولرلر توسعندن حاصل
اوله بر موجوده. موج منبسط. تعيره
اولور.

موج منبسطده موج متقبضك عكسى
اوله رق توالياً مرتفع. مخط حلقه شكلند
دارمرك ايله انتشار ايدمركيدم. بروج
متقبض ايله بروج منبسطدن مركب اولان
جفته موجه. موج تام. تعير اولور.

شوراسى شايان دقتدرك كرك موج
متقبض وكرك موج منبسطده طاشك
دونديكى نقطه دن اعتباراً محمدالمركر بر طاقم

خافه شكلندمرك حركت ايدمركورين شى.
سو دكلدر. بلدك بو صولرله محمدالمركر
طبقات صورتنده انتشار ايدن شى. طاشك
صوبه چارچم سندن حاصل اولان حركت
اهترازيه در.

على العموم بر برينى ولى ايدن ايكي موج
منبسط ويا ايكي موج متقبض بينندهكى مسافه
— كه مركز صدمه نك بر رقص نامى
مستندمرك بر موج تامك قطع ايلش اولدينى
مسافدر — طول موج. ناميله ياد
اولور.

مسافه مذكوره ب و مركز صدمه
بولتيان صوبك بر رقص نامى مدتى. تعير
آخرله حركت رقصينك ب طول موجه
مساوى بر مسافه نى قطع ايلش انجمن مرور
ايدن زمان ه ايله افاده اولور و حركت
رقصينك موجانى واسطه سيله بر نايه طرفنده
قطع ايله ديكي مسافده ب ايله اشعار ايدمرك
ايسه حركت مساويه قانونى مقتضاسجه :

$$\frac{b}{a} = \frac{b}{a}$$

اوله جفتدن ب = ه
استخراج اولور.

بر موج تام. بر موج متقبض ايله بر
موج منبسطدن مركب اولديفته نظراً بروج
منبسطى اوست ويا آلت طرفنده بولتيان
موج متقبضدن تفريق ايدن مسافه طول
موجك تماماً نصفه مساوى بولنه جفتدن
مسافه مذكوره ده نصف طول موج.
تعير اولور.

را كد صولرلر سطحده مشاهده اولتيان
شوحاده حركات اهترازينك انتقالى نظريه.
سى انجمن اساس اتخاذ ايدلشدر.

اجسام منصوبه نك اهترازياتي ده عينيله
را كد صوبك بر نقطه سنده وقوعه كيتيريلان
حركات رقصينك انتقالى مثلاً انتشار ايدمرك
انحق بونوع اجسامك اهترازياتى جو هواده

[نومبوتونك قابارا طريقته ايلك منظره سی - تعريفاتی كله جك نسخيه]

ديليبركه «صوتك انتقالی بر واسطه ماديته مك وجوديه» متوقف اولديغدن خلاكي بويله بر واسطه موزونه بولغان يرده بالضروره صوت انتقال ايدمزدن «غلطدر» صوت فصل بر حركت اهترازيه دن نشأت ايدبور ايسه ضيانكده اويله بر حركت اهترازيه دن حصوله كلديكنه دائر (هويكن) طرفدن تأسيس ايديلن «تموج نظريه» سی مؤخرأ انكلكره ارباب حكمت طبيعيسندن (بونغ) ايله فرانسه حكمتشناماسندن (قرنل) معرفتريله اكال اولندي.

بوكونكي كون تموج نظريه سنی قبول وعدم قبول خصوصنده تردد قطعياً محل بوقدر. چونكه نظريه مذكوره توفيقاً اسبابي ايضاح ايديله مين هيچ بر حاديه تصادف ايديلديكي كي وقتيله صدور نظريه سی واسطه سيله ايضاحنه امكان كوروله مين والوجه استمری ذكر وتمداد ايديلن حاديه ضايحه نك كافه سی تموج نظريه سنك بر نتيجة طبيعيسندن عبارت بولمقده در.

بو حاديتك بسيطي وحرکت اهترازيه نك بر خاصه بمزمی «تداخل حركت» كيفيدركه تموجانك مناسب صورته تركيبي حالده حركت اهترازيه دن محروم تقاطك

رياضيه نقطه نظرندن تدقيق ايدمرك تجربه اصلا مراجعت ايتكميزين سرعت صوتك هوا داخلنده كي قيمتي تعيينه موفق اولمش وشو سرعت كرك مومي الهدن اول وركرك صوكره غایت مدققانه اجرا ايديلن تجربه لردن استخراج اولنان نتائج ايله تمامی تمامه مطابق بولمشدر. خلاصه صوت دنيان شی بر جسمك حالت اهترازيه سيله عضو سمع اوزرنده حصوله كتيريلن بر تأثيردن عبارتدر. فقط بر طرفدن بويله اهتراز ايدر بر جسم ايله ديكر طرفدن قولاغك وجودی بونائيري حاصل ايتكمك كافي دكلدر. قولاق ايله جسم متوسط اراسنده ماده اشتراك بولمسی اقتضا ايدر.

بوندن اكلا شيليركه بر صوتك قولاغه وصولی ايله استماع كيفيتك حصولی ايجون جسم متصوت اهترازاتي نقل ايدر هوا كي بر واسطه ماديته وجودی لازمدر. شو واسطه نك عدم وجودی حالده اهترازاتك عضو سمع وصولی ممكن اولميه. جفتسندن صوت حصوله كلديكي حالده ايشيديله من اولور.

ايسته بودقيه ميبدركه اكثرياً حكمت طبيعیه كتابلرنده «خلاده صوت انتشار ايتزم»

هر طرفه طوغرو انتشار ايتديكي جهته «تموجات صوتيه» «تموجات مائيه» كي مخدلمر كرك حلقه شكلنده اولبور متحدالمركر طبقات كروييه صورتنده بولنور.

برده صوتك اهترازاتي انتشاری استقال. منته عمود یعنی عرضانی حالبوكه اهترازات صوتيه انتشاری استقامتنه موازی ويا تعبير آخرله طولانيدر:

حرکت اهترازيه ويا حرکات رقصيه نك خواص اصليه سی. اهترازاتك متساوی الزمان اولمسی وسرعت انتشاري نك ثابت بولمسيدر كه شوايكي خاصه كرك صواوزرنده مشاهده اولنان حرکات رقصيه كرك هوا داخلنده حصوله كلان حرکات اهترازيه موجوددر. صوتك حصول و انتشاری حقنده قبول

اولنان شو نظريه نك صحتيه ريختي دليل. صوتك هواي نسبي داخلنده كي سرعت انتشاري نك حسابات رياضيه ايله استخراج اولنان قيمتت تجربه لردن استنباط اولنان نتیجه ايله توافق ايتمسی ماده سيدر. في الحقيقه مشاهير رياضيوندن (يوسون) صوتك اجسام الاستيقه جزؤ فردلرينك اهترازندن ايلرو كلديكني قبول ايله بو حرکات اهترازيه نك هوا كي بر جسم سيال دروننده انتشاري

اوله جفی کی منبع مذکور ضیای شمس کی بیاض اولدینی صورتده هدیة مرکزیه غایت بیاض و دیگر منور هدیة لر جزئی کلی الوان طیفیه ایله ملون بولنور .

(فرمئل) طرفدن اجرا اولنان شو تجربه . حرکت اهترازییه عائد تداخل قاعده عمومیة سنک محبت ضیاجه برنوع اثباتدن عبارتدر .

فی الحقیقه اولاً منبع ضیایک بسیط بر ضیا نشر ایلهدیکی حالی تصور ایدمل: ضیا بر ششیک اهترازندن حصوله کالیدی قبول ایدلیدی حالده تداخل ضیا حادثه دایره اجرا اولنان شو تجربه دن استخراج قلناس نتیجه : « مادامک شعاات ضیاییه دده — صوتده اولدینی کی — تداخل حادثه سی وقعه کایور . بو حالده ضیایکده بر حرکت اهترازیدن منبت اولسی ایجاب ایدر » قضیه اساسیه سی اولور .

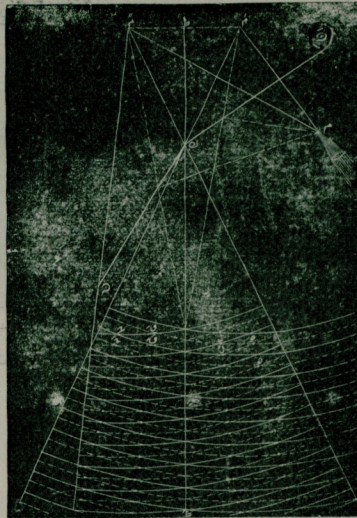
فقط بر « شعاات ضیائی » ده اهتراز ایدن شی نهدر ؟ واقعا ظاهر حاله نظراً پوشیک هوانن عبارت بولندیفته ذهاب اولنور ایسهده ضیایک هواسر محلهده حصول و انتشار ایدلیدی نظر مطالعیه آلتجه بو ذهابک یا کاش اولدیفته حکم اولنور . بو حالده تا اجرام سماویه مایندندن الک مکمل مخطلة الهوالر ایلله استحصاال ایدیلن خلارله وارنجیه قدر شفاف ، غیر شفاف جسملرک کافیه دروتی املا ایدن غایت ، قق بر واسطه الاستیقینک وجودنی قبول ایتک لایذ ولاجرم حکمنده بولنور .

ایشته لزوم وجودی بوسورتله اثبات اولنسان شی ، عللده موجود اولان خلا ، ملانک کافیه درونه نفوذ ایدلیدی قبول اولنان الاستیق و غایت رقیق و الک خفیف غازلردن ده لطیف اولان اثیردر .

صالح ذکی

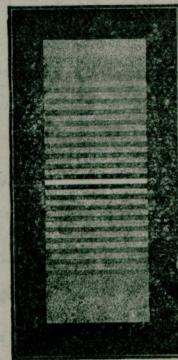
[مابعدی وار]

مطلوبه مضی بر طبق شاقولی قطعه لره (شکل ۲) ایرلش اولدینی مشاهده اولور . بو قطعه لر اورتده بولان غایت بارلاق بر قطعه

(شکل ۱)

مرکزیه نسبتاً متناظرأ موضوع اولوب ظاهراً قوتانی سند الیتریک صاچاقرینه مشابه اولدقزلی جهته « فرمئل هدیة لر » نامیه یاد اولور .

(شکل ۲)

تجربهده استمال اولنان م منبع ضیایی قرمزیه ملون اولدینی حالده (فرمئل) هدیة لرینک منور اولان قمتلری قرمزیه

حصولی و یا خود حرکت اهترازییه سی تضاعف ایتش نقاطک وجودی مادمندن عبارتدر . فی الحقیقه بعض احوالده صوتک صوتة انسانی سکوتی اشاج ایدلیدی کی بعض حالدهده ضیایک ضیایه انسانیده ظنی موجب اولورکه شو کوفیه علم حکمت طبعیهده « تداخل ضیا » تعبیر اولنور .

حادثه مذکورینی الک اول (فرمئل) استحصااله موفق اولش وشو صورتله موج نظریه سنک سختنی — اعتراض قبول ایتمه . جک بر طرزده — اثبات ایشدر .

تداخل ضیا حادثه سی موج نظریه سنک بر نتیجه لازمیه سی اولوب حادثه مذکورینک آثار ضیا میناشده ظهوری ضیا حقیقهده موج نظریه سنک صحیح اولدیفته بر دلیل علمی بولنشدر .

(فرمئل) تداخل ضیا حادثه سنک وجودنی فعلاً اثبات ایچون قراکق بر اوطده بولان بر م منبع ضیایک یکدیگرینه نظراً جزئی مائل اولان (شکل ۱) کن ، کن مستوی ایسه لری اوزرنده کوروان م ، م خیال ظاهر یلردن صدور ایدن شعااتی بر حائل اوزرنیه جمع ایشدر .

شویلهکه : منبع ضیا الوان بسیطه نیک بری ایلله ومثلاً قرمزیه رنگ ایلله ملون اولدینی حالده که که آینه لری اوزرنده منعکس اولان حزمه لری ایری ایری قراکق اوطده بولنان بر حائل اوزرنیه الیه جق اولور ایسه حائلک هر ایکی صورتده متساویاً تنویر ایدلیدی کورولور . فقط جزؤ منعکس لک هر ایکیسی بردن حائل اوزرنیه الیه جق اولور ایسه اینه لر ارندهده کی مللک جزئی حسیله م ، م فقط لردن صدور ایدر کی کورون حزمه منعکس لک قسم اعظمی یکدیگری اوزرنیه تصادف ایدر جکندن بو حالده حائل اوزرنده ایکی حزمه منعکسه طرفدن مشترکاً تنویر ایدیلن قمتلرک مستطیل شکلنده متوالیاً